

STICHTING RADIOGEMEENTE PREKENSERIE JAARGANG 59 NR 1

Schriftlezing:

HEBREEËN 10 : 19 - 25

BIJBELSE GOEDE VOORNEMENS (I)

DOOR DS A.H. AGTEREEK

Gehouden op

12 januari 2014 in de

Regenboogkerk te

Oegstgeest

Rondom de jaarwisseling las ik – ik meen in het blad Elsevier – zeven goede voornemens. En die zeven goede voornemens zouden wij ook kunnen doen in 2015 of in 2016. Voor de aardigheid zal ik die zeven goede voornemens noemen. De eerste vind ik een beetje pijnlijk, maar het is nu eenmaal zo: *Laten wij afvallen*. En mijn vrouw zegt geregeld dat dat bij mij moet gebeuren. Maar ach, ik ben bijna 80 jaar, laat mij die paar jaren de dingen nog goed smaken. Het tweede was: *Laten wij minder roken*. Een derde: *Laten wij minder consumeren*. Ik weet wel, dat ligt niet in de lijn van Rutte die zegt: “Koop een auto en koop een nieuw huis.” Maar ik vind dat hij makkelijker praten heeft dan wij. *Laten wij meer tijd besteden aan het gezin en aan de familie*. De vijfde: *Laten wij een testament maken*. Als je wat ouder wordt, is dat, denk ik, toch wel goed om te doen. Kinderen kunnen over de kleinste dingen grote ruzies maken. *Laten wij dit jaar minder rood staan*. Dit is voor mij niet van toepassing, want ik sta altijd groen. *Laten wij minder alcohol gebruiken*. Zeven goede voornemens. Sommigen lachen, omdat zij weten, dat hun goede voornemens geen lang leven zijn beschoren. Na enkele weken sterven die allemaal een zachte dood.

De Bijbel heeft namelijk veertien goede voornemens. En u snapt dat ik die niet ga behandelen, anders zit u hier morgenochtend nog en dat is niet de bedoeling. Er is een tekst die ik eigenlijk heel graag wilde behandelen, maar ik heb het niet gedaan. Ik dacht: dan ben ik te somber, word ik misschien pessimistisch. Dat is dat woord uit Marcus 4 vers 35, waar Jezus zegt tegen Zijn discipelen: “Laten we oversteken naar de overkant.” En ik zie de overkant dan als 2013-2014. Maar die overkant in Marcus 4 ziet er niet bijster leuk en aardig en vriendelijk uit. Dat is het land van de Geraséenen, waar iemand woont die bezeten is. Hoeveel legioenen die man heeft, ik heb er geen idee van, maar hij is bezeten, zegt de Bijbel, met onreine geesten. Dan komt Jezus en Hij gebiedt al die geesten uit te varen en die varen dan nota bene in de varkens en die varkens storten zich in de zee. De mensen zeggen tegen Jezus: Wil Je maar niet weggaan? “*Ze begonnen er bij Hem op aan te dringen dat Hij weg zou gaan.*”

Ik denk: dat vind ik niet zo'n geweldig woord om mee te beginnen, hoewel ik soms ook wel een beetje pessimistisch ben over de tijd waarin wij leven. Het ziet er niet allemaal rooskleurig uit. Wij hebben het heel fijn met elkaar hier in Oegstgeest en wijde omgeving, maar ik denk aan Syrië, aan die vreselijke man Assad, ik denk aan Egypte aan de Moslimbroeders, ik denk aan de enorme spanningen in het Midden-Oosten, spanning in Turkije... Het lijkt wel alsof het overal beroerd gaat en er overal rotzigheid is. Gelukkig leven wij hier in dit land nog in vrede. Maar wij weten ook niet hoe het allemaal in de toekomst zal gaan.

Laten we oversteken naar de overkant. Veel mensen vinden mij toch wel fijn preken, maar ik ben van nature een pessimist. Ik zie gauw beren op de weg en donkere wolken. En als mijn vrouw zegt dat ze ergens een pijntje heeft, dan denk ik direct al het ergste. Ik ben wat pessimistisch. Misschien zegt u: “Dat hoort niet bij een christen.” U hebt volkomen gelijk. Maar ik heb een wat zorgelijke natuur. Altijd gehad in de gemeenten, in mijn gezin en ik probeer daar ook tegen te strijden. Dus met: ga naar de overkant, zou ik dingen gaan zeggen die u niet vrolijk maken. En ik ben hier gekomen om u op te beuren, om u te bemoedigen en als het nodig is om u te troosten. En misschien bemoedig ik door de prediking mijzelf wel.

Nu ben ik in die Hebreeënbrieff een aantal van die goede voornemens tegengekomen. In de allereerste plaats al in dat 22ste vers: “Laten wij toetreden.” Waarin? “Laten wij toetreden in het heiligdom.” Als de Bijbel in de Hebreeënbrieff spreekt over het heiligdom, dan denkt de Bijbel aan de tabernakel. En ik denk: u hebt zoveel Bijbelkennis, dat u dat wel weet. De tabernakel had drie grote gedeelten: dat was de *voorhof* met het brandofferaltaar, dat was het *heilige* met de tafel der toonbroden en het reukofferaltaar en de gouden luchter en het was het *heilige der heilige*, waarvan de Psalm zingt: “Daar woont Hij Zelf en daar wordt Zijn heil verkregen.”

Laten wij toetreden... Onze bestemming is niet de *voorhof*. Hoewel ik weet dat er heel veel christenen zijn, die “voorhofchristenen” zijn. Die blijven graag in de voorhof hangen. Die komen niet verder en groeien eigenlijk niet. En hoe wij ook ons best doen, het lukt niet om ze verder te krijgen. Dat is pijnlijk, maar ze zijn er nu eenmaal.

En er is een hele groep gelovigen, die naar het *heilige* gaat. Dat is ook erg fijn, daar staat de tafel. Die zou ik vanavond dan even willen noemen de tafel van het Heilig Avondmaal. Ik bedien graag het Heilig Avondmaal. Daar staat het gouden wasvat, de gouden luchter, een plek waar je je helemaal happy en thuis kunt voelen. Maar God zegt: “Het is Mijn bedoeling, dat je het *heilige der heilige* binnengaat, dat je bij Mij komt.” Onze God is een God van relatie.

Wij zijn vaak heel erg religieus. Ik denk dat daar niets op tegen is. Maar de Here God wil, dat wij een relatie met Hem hebben. Eén van de allermooiste teksten vind ik altijd als Paulus zegt in de Korinthebrieff: “God heeft ons geroepen tot gemeenschap met Zijn Zoon Jezus.”

Als wij een Bijbelkring zouden hebben en ik zou aan u vragen: “Waartoe heeft God ons geroepen?” dan kreeg ik allemaal goede antwoorden. De een zou zeggen: “God heeft ons geroepen om te getuigen.” Een ander zou zeggen: “God heeft ons geroepen om Hem te dienen.” “God heeft ons geroepen om Hem lief te hebben.” Allemaal goede antwoorden. Maar hét goede antwoord is: “God heeft ons geroepen tot gemeenschap, tot fellowship, met Zijn Zoon Jezus.” God wil ons hebben in het *heilige der heilige*.

Ik zal u zeggen dat ik heel erg blij ben met dat heiligdom. Dat heiligdom heeft mij heel veel rust gebracht. U kent allemaal in deze kerk – en zeker de mensen uit Katwijk – Psalm 73, een Psalm van Asaf. Ik vind mij helemaal in deze Psalm. Asaf zegt in deze Psalm: “Zie, zo zijn de goddelozen: altijd onbezorgd vermeerderen zij hun bezit. Maar tevergeefs heb ik mijn hart rein gehouden.” En hij zegt in het zestiende vers: “Ik tobde er over om dit te begrijpen; een kwelling was het in mijn ogen.”

Ik denk dat wij dit allemaal kennen: over bepaalde dingen tobben. En dat wij dan niet zeggen: “Wij tobben over de goddelozen en tobben over hun voorspoed en hun rijkdom.” Maar wij kunnen toch tobben over onze kinderen, wij kunnen toch tobben over onze kleinkinderen?

Ik preekte vanmorgen in een kerk, waar een mevrouw naar mij toekwam. Zij zei tegen mij: “Ik heb het zo moeilijk met mijn kinderen. Mijn oudste zoon gebruikt drugs en mijn jongste zoon is verslaafd aan alcohol. Nachten lang kan ik soms niet slapen.” Ik zag haar verdriet. Wat kun je tobben over je kinderen! Wat kun je tobben over je familie! Wat kan een mens tobben...

Dan staat er in die Psalm 73 en dat is mij zo uit het hart gegrepen: "... totdat ik het heiligdom binnenging." Dat betekent niet dat hij toen een oplossing kreeg voor zijn vragen. Dat betekent ook niet dat God op alles antwoord gaf. Dat is God aan niemand verplicht. Niet aan Asaf en ook niet aan ons. Maar als je het heiligdom binnengaat - ik weet niet hoe ik het verwoorden moet - dan komt daar een bepaalde rust, een bepaalde vrede over je. Als je het heiligdom binnengaat, wordt alles zo totaal anders. Ik zou wensen dat u dat ook kent in uw leven. Nogmaals, als je het heiligdom binnengaat, krijg je geen antwoord op al die vragen, maar - mag ik het zo zeggen - dan ga je de woorden van Jezus beleven: "Mijn vrede, Mijn shalom geef Ik u." Er komt een bepaalde rust over je.

U begrijpt drommels goed dat niet alleen u in dit kerkgebouw, maar ook de mensen die achter deze kathedraal staan, net zoveel vragen hebben, net zoveel problemen kennen, net zoveel sores hebben als de mensen die luisteren. Maar als je het heiligdom binnengaat, dan komt daar iets over je dat je zegt: "Rust, mijn ziel, mijn God is Koning. Het is goed wat mijn God mij beschikt." Er is een lied wat ik heel graag zing: 't Zij vreugde mijn deel is of smart mij verteert - en dan komt dat prachtige koor: het is mij goed wat mijn God mij beschikt." Ik heb het een klein beetje veranderd: "Het is mij goed wat mijn God in mijn leven toelaat." Dat is het heiligdom.

Ik heb er nog een tekst bijgeschreven. Ik heb daar vele malen over gepreekt, heel vaak op begrafenissen. Het is eigenlijk mijn lievelingsbijbelgedeelte geworden op begrafenissen. Het staat in 2 Samuël 12. Tot drie keer toe staat er dat een kind van David dood is. Zo staat er: "Het kind is dood." "Het kind is dood." "Het kind is dood." Ik vind het woord *dood* een vreselijk woord. Want waar de Dood binnenkomt, daar gaat het licht uit. Daar wordt het donker.

Toen dominee Gabe van Duinen, een briljant gereformeerd predikant in Wassenaar, zijn zoon Johannes moest begraven, zei hij het letterlijk zo: "Als de Dood bij je binnenkomt, dan gaat het licht uit." Dan kun je heel makkelijk zingen: "Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is volstaan." En dat is waarachtig waar. Maar toch gaat het licht uit.

En ik moet u zeggen - misschien ben ik vanavond wat persoonlijker dan anders: daar is niets mis mee. Ik realiseer mij dat ook. Ik zei laatst nog tegen mijn lieve vrouw - wij zijn al 58 jaar samen: "Het zwaard van Damocles hangt boven ons hoofd. Of ik vertrek eerder dan jij of jij vertrekt eerder dan ik. Als ik eerder vertrek, dan vind ik dat erg, omdat ik jou moet achterlaten." Toen zei ze heel lief: "Maar de Here zorgt voor mij." En toen heb ik iets gezegd wat u misschien niet leuk vindt: "Ik geloof dat ik beter voor je kan zorgen." Dat meende ik ook nog een beetje. Want ik ben zo dichtbij haar. De Heer loopt niet, als het moet, achter een rollator met iemand. En dat kan ik nog wel doen. Maar als zij weg komt te vallen, blijf ik alleen en een man alleen is een ramp in het kwadraat. Ik weet waar ik het over heb.

Ik preek nu misschien heel anders dan toen ik veertig jaar was, of vijftig, of zestig jaar. Als je bijna tachtig bent, preek je anders. God zij geloofd en geprezen, dat ik nog preken kan en dat ik ze allemaal goed op een rijtje heb!

Het kind is dood... Dan doet David drie dingen. Er staat: "Hij ging het Huis des Heren binnen." Hij ging het heiligdom binnen. Nee, wij hoeven niet meer naar Jeruzalem, niet naar een tempel. Wij hoeven geen grote reis te maken. Het heiligdom binnengaan, dat is voor ons naar Jezus gaan. De Bijbel zegt: "In Hem, in Jezus woont de ganse volheid van de Godheid lichamenlijk." Jezus is het heiligdom, waar de heilige en heerlijke God in woonde. Wij mogen naar Jezus gaan. "Heer, waar dan heen?" zingt een oud Johan de Heerlied. "Tot U, tot U alleen." Hij ging het heiligdom binnen.

En er staat als tweede bij: "... en hij boog zich neer." Dat betekent niet: Heer, ik ben het met U eens. Maar dat betekent: "God, oké. Ik ben heel dicht bij U. Ik ervaar Uw troost. Ik ervaar Uw vrede. Ik ervaar Uw tegenwoordigheid. Ik ervaar Uw hulp, Uw hulp die mij dwars door alles heen helpt. "En daarna ging hij naar zijn eigen huis terug. En op zijn verzoek zetten ze hem brood voor en hij at."

Ik vind dit zo'n kapitale tekst! Het kind is dood, hij ging het heiligdom binnen en hij boog zich. Ja, dat hebben wij ook gezongen vanavond dat prachtige lied: "Wat de toekomst brengen moge."

Heer, ik wil Uw liefde loven, al begrijpt mijn ziel U niet.

Zalig hij die durft geloven, ook wanneer het oog niet ziet.

Schijnen mij Uw wegen duister, Heer, ik vraag U niet waarom.

Eenmaal zie ik al Uw luister als ik in Uw hemel kom."

Dat is buigen. Dat is buigen!

Ik ben ervan overtuigd, dat u straks naar uw eigen huis teruggaat. Dan moet je weer doorgaan en dan kun je ook doorgaan. Laten we het heiligdom binnengaan.

Nee, niet die zeven woorden, die geweldige voornemens uit het blad Elsevier, hoewel die best de moeite waard zijn. Maar andere voornemens: wij gaan het heiligdom binnen. Wij willen heel dicht bij de Here God zijn en wij willen Hem ervaren in ons leven. Er staat nog wat in dit prachtige Bijbelgedeelte. In vers 24 staat namelijk geschreven: "En laten wij acht geven op elkaar." Wat is dat ontzaglijk belangrijk: laten wij acht geven op elkaar. Wij leven op het ogenblik in een tijd, die, denk ik, vooral voor ons, oudere mensen, de meest gekke tijd is die je mee kunt maken. Er is geen communicatie meer. Ik weet niet of u dat ook zo ervaart. We praten niet meer met elkaar, we sms'en.

Mijn vrouw en ik gingen een poosje geleden in Lisse wat boodschappen doen en mijn vrouw zei: "Zullen wij hier een kopje koffie gaan drinken?" Ergens in zo'n etablissement. En al heel gauw kwamen vlak bij ons twee jonge dames te zitten. Misschien twintig, tweeëntwintig jaar. Ze deden hun jas uit, ze pakten uit hun tas dat dingetje, de iPod of iPad, laptop, weet ik hoe al die rotzooi heet en ze zaten daar heel druk mee te werken. Ze zeiden geen woord tegen elkaar. Alleen de mevrouw die bediende vroeg even wat ze wilden hebben en zij bestelden dat. Dat was het enige wat zij zeiden. En toen gingen ze weer verder. We zijn in een gekke wereld beland.

Ik heb een aantal dochters. Heel erg lief, moet ik u zeggen. En die sturen geregeld een sms'je en dan moet ik maar wat terugsturen. Gisteren ook nog: drie sms'jes achter elkaar. Ik drie keer terugsturen. Maar dat was nog niet voldoende, ze had nog een vraag. Ik zei tegen mijn vrouw: "We zijn toch van een lotje getikt! We bellen ze op." Als je iemand aan de telefoon hebt, dan zeg je ogenblikkelijk: "Nee, ik bedoel het zus, ik bedoel het zo." We praten niet meer met elkaar, we sms'en.

Toen ik nog dominee was in Wassenaar, bezocht ik een gezin. Dat is nu vijf jaar geleden; daarna ben ik met emeritaat gegaan, ook al vrij laat. Ik ging weg, de mensen zouden gaan eten - het was lunchtijd 's middags - en moeder stond bij de deur en haar kinderen waren boven en zij belde met haar mobieltje naar boven: "Jongens, we gaan eten." Ik denk zo vaak: zijn jullie nu allemaal gek of ben ik het nu? Je woont in hetzelfde huis. Je kunt roepen: "Jongens, eten!" En als ze dat niet had gekund, had ze mij kunnen vragen, want ik heb een duidelijke, heldere stem. Ik heb niet eens een geluidsinstallatie nodig. "Jongens, eten!" Ze ging bellen! Mensen, waar zijn wij in godsnaam in beland. We mailen. Wij hebben thuis ook een laptop. Ik kan dat ding niet aanzetten en niet uitzetten. Mijn vrouw kan er aardig mee overweg. Die kan ook *googelen*. Dat betekent doodeenvoudig: zoeken. Alleen kennen we die woorden niet meer. Als er uitverkoop is, is er geen uitverkoop, maar is er *sail*. Ach, het is mijn leeftijd. Neem het me maar niet kwalijk.

Dan heb ik een hele goede vriend, een collega, we zijn dikke vrienden en af en toe stuurt hij een mailtje. "Ab, hoe denk jij over dat Bijbelgedeelte? Wat is jouw visie." Dan zeg ik tegen mijn vrouw: "Ik zal het maar even op een papiertje schrijven hoe ik erover denk." Dan

geef ik mijn vrouw dat papiertje en dan gaat zij dat intikken en verstuurt het. Hij stuurt een mailtje terug: “Het is me nog niet duidelijk. Zou je dit nog willen doen?”

Je denkt: man, als je me nou belt, dan praten we er even over en in tien minuten hebben we het bekeken. Maar we mailen met elkaar, we sms'en met elkaar, we hebben een iPod en wat hebben we nog meer voor rommel. Ik hoop niet dat u boos op mij gaat worden, misschien ben ik wat agressief, maar ik snap er niets meer van. We hebben ook een *smartphone*. Ik heb geen idee wat het is.

Ik kan u ook vertellen wat ik wel heb: ik heb een *facebook*., maar *face* schrijf je anders: *faithbook*, mijn *geloofsboek*. Maar anderen hebben een facebook en wat ze ermee doen? Ik heb er geen idee van. Laatst zei iemand tegen mij: “Ik heb een facebook en ik heb nu 400 vrienden.” Ik zei: “Ben je van een lotje getikt? Ik heb maar twee vrienden en daar heb ik mijn handen meer dan vol aan. Daarnaast heb ik een heleboel kennissen in de kerken en gemeenten en daarnaast heb ik ook nog familieleden. Maar 400 vrienden...” Mensen, waar zijn we toch in hemelsnaam in beland.

Mijn vrouw zei laatst tegen mij: “Ik denk dat jij het moeilijk hebt. Jij past niet meer in de wereld en jij past ook niet meer in de kerk. Waar pas jij eigenlijk nog in?” Nou, ik pas nog net in deze toga. Dat gaat nog net. Mevrouw Scholte moest de knoopjes van boven dicht maken en zei: “Je bent toch dikker geworden, want ik ga je bijna kelen.” Ik pas bijna nergens meer in. Wat is het vreemd geworden.

Laten we toch acht geven op elkaar. In dat hele kerkelijke gebeuren is het zo veranderd. Ik kom in zoveel kerken: de PKN-kerken, zelfs nog in de Vrijgemaakt Gereformeerde Kerk, in Evangelische Gemeenten, de Baptistengemeente, Pinkstergemeente. Ik kom eigenlijk overal. En ik moet u zeggen, het valt mij op dat soms ook in Evangelische Gemeenten de dominee gewoon “op kantoor” zit. En als ik vrijdags opbel: “Rekenen jullie zondag nog op mij?” dan krijg ik het antwoordapparaat: “Wij zijn maandag om 9 uur weer bereikbaar.” Dan denk je: wat is dit? Gelukkig heb ik dan wel een 06-nummer van zo'n vogel en die kan ik dan bellen, zodat ik weet of ze op mij rekenen. Maar het kantoor is om 5 uur gesloten! Mensen, wat is dat vreemd.

Ik moet u eerlijk zeggen, ik preek heel graag voor de Radiogemeente. Ik zal u ook zeggen waarom. Omdat ik hier toch een behoorlijk aantal oudere mensen voor mij heb zitten en heb ik het idee dat die mij een beetje begrijpen.

Ik had laatst een jeugddienst met zo'n duizend jongeren voor me. Toen heb ik wel anders gepreikt, want ik dacht: ik ga ze niet lastig vallen met mijn problemen en sores, met mijn agressie. Maar ik vind het heerlijk om hier te preken, want tijdens de preek heb ik heel veel mensen zien zitten die heftig met hun hoofd aan het schudden waren. En het is zo heerlijk voor een dominee als je gelijk krijgt.

Organisten zijn vaak moeilijk. Dat merkte ik daarnet al. Deze man schudde niet met zijn hoofd. Maar in elk geval: het is zo fijn als mensen zeggen: “Ik begrijp je wel.” En ik snap ook wel, lieve gemeente van de Here Jezus Christus, dat ik misschien wat moeilijk overkom. Maar het valt best mee.

Ik las een poosje geleden een artikel van een oude Gereformeerde Gemeentedominee en die schreef: “Talloze overspelige relaties komen voort uit het internet. De wereld lijkt steeds meer op een woestijn met als grote gevolg: eenzaamheid.”

Toen ik dat las bij deze Gereformeerde Gemeentedominee – in de volksmond dan *Zwartekousen-kerk*, maar ik praat daar niet zo over, dat past niet – dacht ik: deze man heeft groot gelijk.

Wat zijn nu voor mij de goede voornemens? Ik noem er vanavond maar twee en dat is: “Laten wij het heiligdom binnengaan.” Wij allemaal, u en ik. Dat is het enige plekje, waar je kunt ademen. Dat is het enige plekje waar je blij kunt worden, enthousiast kunt zijn. En het andere is: “... en laten wij acht geven op elkaar.” Laten we naar elkaar kijken. Laten we elkaar vasthouden. Laten we elkaar een hand geven.

En ik denk, als wij deze goede voornemens meenemen naar onze dorpen en naar onze huizen, Oegstgeest, Rijnsburg, Katwijk, misschien Leiden, de omgeving waar we zijn, dan ben ik ervan overtuigd: dan wordt 2014 toch nog een gelukkig en voorspoedig jaar. God zegene u allen. Amen.